

PÉČE O OSOBY S OMEZENOU SVĚPRÁVNOSTÍ

Mgr. et Mgr. Eva Prošková

1. LF UK

- ❑ Etické principy
- ❑ Svěprávnost
- ❑ Podpůrná opatření
- ❑ Zdravotní péče bez souhlasu
- ❑ Hospitalizace bez souhlasu
- ❑ Pobyt v zařízení sociálních služeb bez souhlasu

Etické hodnoty a právní principy

- ❑ Autonomie pacienta
  - Právo na osobní integritu
- ❑ Princip beneficence, nonmaleficence
- ❑ Princip ochrany
- ❑ Společenský zájem (prospěch jiných lidí)
- ❑ Princip proporcionality

Paternalismus

- ❑ *„Vědomé převážení (přehlížení) preferencí nebo jednání nějaké osoby jinou osobou, kde osoba, která takto přehlíží, ospravedlňuje své jednání odvoláním se na cíl dobřečinění, popř. prevence nebo zmírnění škody osobě, jejíž preference nebo jednání jsou přehlíženy.“*

Beauchamp a Childress

Autonomie a paternalismus

□ Autonomie:

- Respekt k individualitě, k právu sám si stanovovat, co je pro mě dobré
- Úcta k soukromí (ochrana informací)
- Ochrana intimity a důstojnosti

□ Změna paradigmatu

- Právní zakotvení práva na integritu a rozhodování o sobě samém
- Generační rozdíl

Právo na integritu

Každá lidská bytost má právo na sebeurčení svého těla a na ochranu proti narušení druhými.

- ❑ Základní lidské právo (ESLP, Listina)
- ❑ Lidská přirozenost (princip bioetiky)
- ❑ Legalizuje ho právě pacientův souhlas

Úmluva o právech zdravotně postižených

- ❑ Osoby se zdravotním postižením nesmí být zbavovány svobody nezákonným nebo svévolným způsobem
- ❑ Existence zdravotního postižení nesmí být za žádných okolností důvodem ke zbavení svobody
- ❑ Právo na zachování vlastní fyzické a duševní integrity na rovnoprávném základě s ostatními
- ❑ Právo zvolit si místo pobytu, nebýt nuceny žít ve specifickém prostředí
- ❑ Právo na přístup ke službám poskytovaným v domácím prostředí, rezidenčním službám a dalším podpůrným komunitním službám, včetně osobní asistence
- ❑ Zákaz diskriminace v přístupu k zdravotní péči
- ❑ Právo na včasnou habilitaci a rehabilitaci

Ze zásad NOZ

- ❑ Ochrana důstojnosti a svobody člověka i jeho přirozeného práva brát se o vlastní štěstí a štěstí své rodiny nebo lidí jemu blízkých takovým způsobem, jenž nepůsobí bezdůvodně újmu druhým.
- ❑ Každý má právo vlastní ochranu svého života a zdraví, jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí.
- ❑ Nikdo nesmí pro nedostatek věku, rozumu nebo pro závislost svého postavení utrpět nedůvodnou újmu; nikdo však také nesmí bezdůvodně těžit z vlastní neschopnosti k újmě druhých.

Svéprávnost

- ❑ Vyvratitelná domněnka, že každá svéprávná osoba má „rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat“
- ❑ Svéprávnost plná, omezená a částečná.
- ❑ Svéprávnost zletilého může omezit jenom soud

Svéprávnost plná

- ❑ Se nabývá:
  - Zletilostí
  - Uzavřením manželství po přivolení soudu
  - Přiznáním svéprávnosti dítěti
- ❑ S omezením své svéprávnosti nemůže člověk platně souhlasit
- ❑ Může projevit přání pro budoucnost

Omezená svéprávnost

- ❑ Svěprávnost pouze k některým úkonům podle schopností člověka
  - Nezletilí: způsobilost k právním jednáním co do povahy přiměřeným rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku.
  - Osoby s omezenou svéprávností soudem
  - Neschopnost právně jednat ad hoc

Částečná svéprávnost

- ❑ Situace, kdy nezletilý k platnému právnímu jednání potřebuje souhlas zákonného zástupce
- ❑ V rámci tohoto souhlasu mohou dále platně jednat
- ❑ Souhlas musí být:
  - Udělený zákonným zástupcem
    - ❑ Pokud si odporují, nepřihlíží se k žádnému z nich
  - Ve shodě se zvyklostmi soukromého života
  - Určitý z hlediska jednání či účelu
  - Pokud to není zákonem zvlášť zakázáno
  - Není-li souhlas následně omezen či vzat zpět

Podpůrná opatření při narušení schopnosti jednat

- ❑ Princip co nejmenšího zásahu do osobnosti
- ❑ Není již úplné zbavení způsobilosti k právním úkonům
- ❑ Člověk je vždy způsobilý k jednání v běžných záležitostech
- ❑ Typy:
  - Předběžné prohlášení
  - Nápomoc při rozhodování
  - Zastoupení členem domácnosti
  - Omezení svéprávnosti

Předběžné prohlášení

- ❑ Nepoužije se pro dříve vyslovená přání pro zdravotní péči
- ❑ Lze použít nejen pro stanovení budoucí osoby opatrovníka
  - Dříve vyslovené přání mimo zdravotnictví, např. pro sociální služby
- ❑ Soud zásadně respektuje

Nápomoc při rozhodování

- ❑ Hraniční případy, kdy duševní porucha činí potíže
- ❑ Podpůrce či více podpůrců
- ❑ Dohodu schvaluje soud
- ❑ Jedná stále podporovaný, podpůrce může připojit podpis
- ❑ Podpůrce může samostatně namítat neplatnost právního jednání podporovaného
- ❑ Právo na informaci a právo uplatnit ve prospěch podporovaného všechna jeho práva při nucené hospitalizaci
- ❑ Podnět k odvolání soudem, neplní-li své povinnosti může dát kdokoli

Zastoupení členem domácnosti

- ❑ Zletilý, jemuž duševní porucha brání samostatně právně jednat
- ❑ Potomek, předek, sourozenec, manžel nebo partner, nebo osoba, která se zastoupeným žila před vznikem zastoupení alespoň 3 roky
- ❑ Zástupce musí dát zastoupenému na vědomí, srozumitelně mu zastoupení vysvětlí, zastoupený nesmí odmítnout
- ❑ Schválení soudem
- ❑ Vztahuje se jen na běžné životní záležitosti, včetně informovaného souhlasu
  - Není oprávněn udělit souhlas k zásahu do duševní nebo tělesné integrity člověka s trvalými následky
  - Dbá na ochranu zájmů zastoupeného, na jeho přání a představy, pokud jim nelze rozumně odporovat
  - Souhlas zástupce s hospitalizací nemůže nahradit nesouhlas zastoupeného
  - Více zástupců – každý je oprávněn jednat samostatně, odporují-li si však, nepřihlíží se k projevu žádného z nich

Omezení svéprávnosti

- ❑ U neschopnosti postarat se o vlastní záležitosti v důsledku duševní poruchy nikoli jen přechodné
- ❑ Soud musí vymezit rozsah omezení
- ❑ Vždy lze jednat v běžných záležitostech života
- ❑ Na dobu určitou, max. 3 roky (+ 1 při zahájení řízení)
- ❑ Pokud opatrovanec jednal samostatně v záležitostech, kde měl jednat opatrovník, je takové jednání neplatné pouze, působí-li mu újmu
  - Opatrovník může jednání schválit i následně
- ❑ Zákaz jmenování opatrovníkem: provozovatel zařízení, kde opatrovanec pobývá nebo které mu poskytuje služby nebo osobu závislou na takovém zařízení

Zákonný zástupce

- ❑ Rodiče v rámci rodičovské odpovědnosti
  - V souladu se zájmy dítěte
  - S respektem k názoru dítěte
  - Pokud nejde o střet zájmů
- ❑ Osvojitel
- ❑ Poručník, ale jen pro běžné záležitosti
- ❑ Pěstoun – dtto
- ❑ Opatrovník – v mezích svého oprávnění
  - Opatrovník má stejná práva a povinnosti jako zákonný zástupce
  - Při omezení svéprávnosti
  - Tomu, jemuž zdravotní stav působí obtíže právně jednat (bez omezení svéprávnosti)

Informovaný souhlas

- ❑ Se zásahem do integrity
- ❑ S úkonem péče o zdraví
- ❑ Se zdravotní péčí
  - Souhlas jako nezbytná podmínka provedení každého medicínského úkonu
  - Nestačí však jen souhlas, ale nutná je i medicínská opodstatněnost
  - Medicínský zákrok bez souhlasu a opodstatnění, je (až na výjimky) považováno za protiprávní

Podmínky platnosti souhlasu

- ❑ Právní jednání
- ❑ Vážně míněný
- ❑ Srozumitelný vzhledem ke všem okolnostem
- ❑ Svobodný, tj. prostý nátlaku
- ❑ Určitý
  - Zejména určitelnost výkonu, ke kterému pacient dává souhlas
  - Generální souhlas ke všemu, co lékař považuje za vhodné – neplatnost v důsledku neurčitosti
- ❑ V náležité formě
- ❑ Prostý omylů, neuzavřený v tísní

Možnost péče bez souhlasu

- ❑ Léčení proti vůli: prospěch druhých
  - Princip proporcionality
- ❑ Léčení při neplatném i nejasném vyjádření vůle nebo bez vyjádření vůle
- ❑ Ochrana osob s omezenou mentální kapacitou
  - Pokud není nezletilá/nezpůsobilá osoba způsobilá dát souhlas, je nutný souhlas zákonného zástupce, názor nezletilé osoby bude zohledněn jako faktor, jehož závaznost narůstá s věkem a stupněm vyspělosti.
  - Výj.: urgentní stavy

Lidé s omezenou svéprávností

- ❑ Většina zemí deleguje na rodiče (zákonné zástupce)
- ❑ Někde jsou mentálně postižení pod ochrannou opatrovnického soudu, který bere v úvahu názory osob, které chrání zájmy postiženého
- ❑ Test „nejlepšího zájmu“ pacienta

Úmluva o biomedicíně (96/2001 Sb. m.s.)

- ❑ Jakýkoli zákrok jen za podmínky svobodného a informovaného souhlasu
- ❑ Ochrana osob duševně postižených: Pokud není osoba schopna dát souhlas, jen pokud je to k jejímu přímému prospěchu
- ❑ ČR – souhlas buď rodiče, nebo dítěte
  - Souhlas nezpůsobilého dítěte je neplatný
  - V hraničních případech je vhodné požádat o stanovisko psychologa

Úmluva

❑ Čl. 6 – Ochrana osob neschopných dát souhlas

- Jestliže nezletilá osoba není podle zákona způsobilá k udělení souhlasu se zákrokem, nemůže být zákrok proveden bez svolení jejího zákonného zástupce, úřední osoby či jiné osoby nebo orgánu, které jsou k tomu zmocněny zákonem.
- Názor nezletilé osoby bude zohledněn jako faktor, jehož závaznost narůstá úměrně s věkem a stupněm vyspělosti.
- Pokud podle platného práva dospělá osoba není schopna dát souhlas se zákrokem z důvodu duševního postižení, nemoci nebo z podobných důvodů, lze zákrok provést pouze se souhlasem jejího zákonného zástupce nebo příslušného orgánu nebo osoby či instituce zmocněných zákonem.
- Dle možnosti se dotčená osoba zúčastní udělení zástupného souhlasu.

Úmluva

■ Čl. 7 Úmluvy – Ochrana osob s duševní poruchou

- V souladu s podmínkami stanovenými zákonem na ochranu těchto osob včetně právní úpravy pro dohled, kontrolu a odvolání, může být osoba s vážnou duševní poruchou podrobena zákroku bez svého souhlasu, je-li zákrok zaměřen na léčbu její duševní poruchy, pouze v případě, že by bez takovéto léčby se vší pravděpodobností došlo k závažnému poškození jejího zdraví.

■ Čl. 8 Úmluvy – Stav nouze vyžadující neodkladná řešení

- Pokud v situacích nouze nelze získat příslušný souhlas, jakýkoliv nutný lékařský zákrok lze provést okamžitě, pokud je nezbytný pro prospěch zdraví dotyčné osoby.

§ 95 NOZ

Nezletilý, který není plně svéprávný, může v obvyklých záležitostech udělit souhlas k zákroku na svém těle také sám, je-li to přiměřené rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku a jedná-li se o zákrok nezanechávající trvalé nebo závažné následky.

ZZS: neupravuje, jen odkazuje na NOZ - tedy
aplikovatelné

Souhlas zákonného zástupce/opatrovníka

- ❑ Samostatně v rámci omezené nebo částečné svéprávnosti
- ❑ Spolu s pacientem
- ❑ Samostatně
  - Ev. opatrovnická rada
- ❑ Nelze u zásahu do integrity se závažnými následky
- ❑ Je-li více: nesmí si odporovat
- ❑ Při kolizích rozhoduje soud

NOZ – limitace zákonného zástupce

§ 100

(1) Má-li být zasaženo do integrity nezletilého, který dovršil čtrnáct let, nenabyl plné svéprávnosti a který zákroku vážně odporuje, třebaže zákonný zástupce se zákrokem souhlasí, nelze zákrok provést bez souhlasu soudu. To platí i v případě provedení zákroku na zletilé osobě, která není plně svéprávná.

(2) Nesouhlasí-li zákonný zástupce se zásahem do integrity osoby uvedené v odstavci 1, ač si jej tato osoba přeje, lze zákrok provést na její návrh nebo na návrh osoby jí blízké jen se souhlasem soudu.

§ 101

Má-li být zasaženo do integrity člověka neschopného úsudku způsobem zanechávajícím trvalé, neodvratitelné a vážné následky nebo způsobem spojeným s vážným nebezpečím pro jeho život nebo zdraví, lze zákrok provést jen s přivolením soudu. Tím není dotčeno ustanovení § 99 (neodkladná péče).

§ 102

Soud přivolí k zákroku podle § 100 nebo 101, je-li dotčené osobě podle rozumného uvážení k prospěchu, po jejím zhlédnutí a s plným uznáváním její osobnosti.

Péče bez souhlasu

❑ Neodkladná péče, a to v případě

- kdy zdravotní stav neumožňuje pacientovi tento souhlas vyslovit; tím není dotčeno dříve vyslovené přání
- léčby vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vší pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta.
- NOZ: rozšíření na případy, kdy je potřeba zakročit okamžitě, aniž je možné ztrácet čas vysvětlováním

❑ Nezletilému pacientovi nebo pacientovi s omezenou též v případě

- zdravotní služby nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví.
- pokud je u něj podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání.

Péče bez souhlasu

❑ Péče, která není neodkladnou

- souhlas osoby určené pacientem
- není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, manžela nebo registrovaného partnera,
- není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas rodiče,
- není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas jiné svéprávné osoby blízké, pokud je známa.

Péče bez souhlasu

❑ Povinnost následného vysvětlení

- Bylo možné dovodit i z dosavadní úpravy ZZS – informační povinnost vždy, kdy je to s ohledem na poskytované služby nebo zdravotní stav pacienta účelné
- Výslovná povinnost dle NOZ: Jakmile to jeho stav dovolí, musí mu být vysvětleny důvody provedení zákroku a možné následky a rizika neprovedení zákroku

Hospitalizace bez souhlasu

- ❑ Ochranné léčení nebo vyšetření duševního stavu nařízené soudem
- ❑ Opatření podle zákona o ochraně veřejného zdraví
- ❑ Nařízené vyšetření zdravotního stavu podle trestního řádu
- ❑ Ohrožuje-li bezprostředně a závažným způsobem sebe nebo své okolí a jeví známky duševní poruchy nebo touto poruchou trpí nebo je pod vlivem návykové látky, pokud hrozbu pro pacienta nebo jeho okolí nelze odvrátit jinak
- ❑ Jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas
- ❑ Pokud nejde o dříve vyslovené přání
- ❑ **Nezpůsobilý a nezletilý** - rovněž, jde-li o podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání
- ❑ NOZ: nelze-li zajistit mírnějším a méně omezujícím opatřením

Hospitalizace bez souhlasu

- ❑ Povinnost ohlásit soudu do 24 hodin
  - Hospitalizaci bez souhlasu
  - Omezení ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem až v průběhu léčení
- ❑ Souhlas opatrovníka
  - Novela OSŘ – ZVZ ani NOZ výslovně nepřevzal
  - Shtukaturov proti Rusku, č. 44009/05, ze dne 27. března 2008: Pro určení, zda je zbavení svobody dobrovolné, je rozhodující faktický stav, zda daná osoba subjektivně vnímala hospitalizaci jako nedobrovolnou a v tomto duchu se též vyjadřovala, a nikoli, zda třetí osoba, byť by k tomu z hlediska vnitrostátního práva byla oprávněná, s hospitalizací vyslovila souhlas

Souhlas opatrovníka

- ❑ Souhlas opatrovníka postačuje, pokud pacient
  - Je schopen fakticky situaci porozumět, a zároveň
  - Jakýmkoli způsobem projevuje nesouhlas
- ❑ Pokud je ustanovena opatrovnická rada, je nutný souhlas rady, ledaže to zdravotní stav opatrovance zjevně vyžaduje
- ❑ Pacient má právo se obrátit se svým jménem na soud, a to i v případě omezené svéprávnosti
- ❑ Práva pacienta může hájit i jeho důvěrník či zmocněnec
- ❑ Povinnost PZS poučit pacienta o právech
- ❑ Oznamovací povinnost (kolize ZZS a NOZ)

Péče poskytovaná v rámci hospitalizace bez souhlasu

- ❑ NOZ: Neodnímá právo pacienta odmítnout určitý zákrok nebo léčebný zákrok
- ❑ ZZS: Lze poskytnout bez jeho souhlasu či bez souhlasu jeho zákonného zástupce jen péči neodkladnou a nezbytnou léčbu psychiatrických onemocnění
  - *Jestliže pacient nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav vyslovit souhlas s poskytováním zdravotních služeb, a nejde-li o zdravotní služby, které lze poskytnout bez souhlasu, vyžaduje se souhlas osoby určené pacientem podle § 33 odst. 1, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, manžela nebo registrovaného partnera, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas rodiče, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas jiné osoby blízké způsobilé k právních úkonům, pokud je známa*

§ 38/6 ZZS

(6) Poskytovatel je povinen o hospitalizaci podle odstavce 1 písm. b) nebo c) informovat osobu určenou podle § 33, není-li taková osoba, některou z osob blízkých, popřípadě osobu ze společné domácnosti, nebo zákonného zástupce pacienta, pokud jsou mu známy. Není-li mu žádná osoba podle věty první známa nebo ji nelze zastihnout, informuje Policii České republiky.

§ 105 NOZ

(1) Je-li člověk převzat do zařízení poskytujícího zdravotní péči nebo je-li v něm držen, oznámí to jeho zákonnému zástupci, opatrovníku nebo podpůrci a jeho manželu nebo jiné známé osobě blízké neprodleně poskytovatel zdravotních služeb; oznámení manželu nebo jiné osobě blízké však učinit nesmí, pokud mu to bylo zakázáno.

(2) Převzetí člověka do zařízení poskytujícího zdravotní péči oznámí poskytovatel zdravotních služeb do 24 hodin soudu; to platí i v případě, je-li člověk v takovém zařízení zadržen. Soud o učiněném opatření rozhodne do sedmi dnů.

§ 106

(1) Poskytovatel zdravotních služeb zajistí, aby se člověku převzatému do zařízení poskytujícího zdravotní péči nebo zadrženému v takovém zařízení dostalo bez zbytečného odkladu náležitého vysvětlení jeho právního postavení, zákonného důvodu učiněného opatření a možností právní ochrany včetně práva zvolit si zmocněnce nebo důvěrníka.

(2) Vysvětlení se podá tak, aby mu člověk mohl dostatečně porozumět a uvědomit si povahu učiněného opatření a jeho následky; má-li takový člověk zákonného zástupce, opatrovníka nebo podpůrce, podá se vysvětlení bez zbytečného odkladu také jemu.

§ 107

(1) Má-li člověk zmocněnce nebo důvěrníka, oznámí poskytovatel zdravotních služeb učiněné opatření zmocněnci nebo důvěrníkovi bez zbytečného odkladu poté, co se o nich dozví.

(2) Důvěrník může uplatnit ve prospěch člověka svým jménem všechna jeho práva vzniklá v souvislosti s jeho převzetím do příslušného zařízení nebo s jeho držením v takovém zařízení. Stejná práva jako důvěrník má i podpůrce.

- ❑ *Důvěrník není nikde definován, není zřejmé, jak se ustanovuje. Lze dovozovat, že lze určit i ústně, ale jsou zde poměrně významná práva. V jednom případě má více práv než podpůrce, který je přitom schvalován soudem.*

§ 108

Kdo byl do zařízení poskytujícího zdravotní péči převzat nebo kdo je v něm držen, má právo projednávat se svým zástupcem, důvěrníkem nebo podpůrcem vlastní záležitosti při osobním rozhovoru a bez přítomnosti třetích osob.

§ 109

(1) Člověk převzatý do zařízení poskytujícího zdravotní péči nebo držený v takovém zařízení má právo, aby jeho zdravotní stav, zdravotní dokumentaci nebo vyjádření ošetřujícího lékaře o neschopnosti úsudku a projevit přání samostatně přezkoumal lékař nezávislý na poskytovateli zdravotních služeb v tomto zařízení i na jeho provozovateli. Stejné právo má i důvěrník nebo podpůrce.

(2) Je-li právo na přezkoumání uplatněno ještě předtím, než soud rozhodne podle § 105 odst. 2, musí být umožněn jeho výkon tak, aby soud mohl zhodnotit výsledky přezkoumání v řízení o přípustnosti učiněného opatření.

§ 110

Rozhodl-li soud o přípustnosti učiněného opatření, schvaluje se tím nucený pobyt v zařízení poskytujícím zdravotní péči, tím však neodnímá právo odmítnout určitý zákrok nebo léčebný výkon.

§ 101

Má-li být zasaženo do integrity člověka neschopného úsudku způsobem zanechávajícím trvalé, neodvratitelné a vážné následky nebo způsobem spojeným s vážným nebezpečím pro jeho život nebo zdraví, lze zákrok provést jen s přivolením soudu. Tím není dotčeno ustanovení § 99.

§ 102

Soud přivolí k zákroku podle § 100 nebo 101, je-li dotčené osobě podle rozumného uvážení k prospěchu, po jejím zhlédnutí a s plným uznáváním její osobnosti.

Omezená svéprávnost v sociálních službách

- ❑ Péče je zásadně poskytována na základě smlouvy
- ❑ Smlouva je právní jednání
- ❑ Za uchazeče s omezenou svéprávností může uzavírat opatrovník
  - Ev. se souhlasem opatrovnické rady, ledaže to zdravotní stav opatrovance zjevně vyžaduje
- ❑ Nezpůsobilou osobu bez ustanoveného opatrovníka či zákonného zástupce zastupuje obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa bydliště nebo, v případě pobytových služeb podle sídla PSS (PZZ)
- ❑ Smlouva nenahrazuje souhlas s poskytovanou zdravotní péčí
- ❑ Omezující opatření: úprava v ZSS i ZZS, použije se přísnější úprava

Řízení o vyslovení nepřípustnosti držení v zařízení sociálních služeb

- ❑ Je-li člověk umístěn v zařízení sociálních služeb na základě smlouvy, kterou s poskytovatelem sociálních služeb uzavřel za něho jeho opatrovník
  - Smlouvy uzavírané obcí?
- ❑ Je-li důsledkem tohoto umístění omezení jeho osobní svobody
- ❑ Další může být zahájeno až po 30 dnech
- ❑ Povinnost PSS informovat o tomto právu?
- ❑ Omezující opatření?
- ❑ Obsah poskytované péče?

Děkuji za pozornost.